

הטוב המוחלט

סלון בנושא חסידי אומות עולם

בדיו זה נבקש להציג את גבורתם של חסידי אומות העולם ולהצביע על האלטרואיזם יוצא הדופן של מעשיהם. חסידי אומות עולם הם אנשים שבחרו בטוב, גם בניגוד לאינטרס הישיר שלהם וקיבלו הוקרה מיד ושם. נציע לכם לדון בשאלה מה מוביל אדם לעשות טוב גם כשיש סיכוי שיורע לו ומה עלינו, כחברה וכיחידים, ללמוד ממעשיהם. "במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש" מסכת אבות, פרק ב, משנה ו.

שאלות פתיחה

מומלץ לבחור 1-2 שאלות המתאימות לאופי שלכם ושל האורחים בסלון, בהתאם להתפתחות השיח

- מיהו חסיד אומות עולם, איזה בן אדם הוא? ✓
- מה מניע אדם לעזור לאחר, גם כשהוא מסכן את עצמו? ✓
- אילו ערכים מובילים את חסידי אומות העולם? ✓
- "במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש" (מסכת אבות, ב, ה) - אילו תכונות נדרשות כדי להיות איש? ✓
- מה החובה שלנו כלפי האנשים האלה? ✓
- מה הקשיים שעמדו בפני המצילים? ✓

קריאת כיוון

מומלץ להקריא את הטקסט הבא במהלך הדיון:

שירו של חיים חפר נכתב לכבוד ערב הוקרה לחסידי אומות העולם שנערך בתאטרון הבימה בשנת 1987:

אני שומע את הפנוי "חסידי האומות" ואני מנסה,
אני מנסה לחשב על האנשים שנתנו לי מסתור ומחסה,
אני מנסה לחשב, ושומע, ושואל: לו אני במקומם מה הייתי עושה?
אם אני, בתוך אוקיגוס של שנאה, מול עולם מתמוטט ובווער,
אם אני הייתי נותן מסתור לכן עם אחר?
אם אני הייתי מוכן, אם בני משפחתי היו מוכנים
להיות בפחד-תמיד כזה בתוך הרחוב, בין השכנים,
לתלום בלילות את צעדם הפכד והמאים של התלינים,
מוכן להמשיך ולהלך בין מטחי היריות ולהבי הספינים,
בתוך לחשי הרכילות ומלמול השמועות ותקנות המלשינים,
וכל זאת, לא לילה אחד, לא חדש שלם, אלא שנים!
וכל זאת בלי לבקש שכר מן הקרפנות, רק את לחיצת יד.
וכל זאת, רק מפני שאדם לאדם, חייב להיות אדם.
וכל זאת, כי בן אנוש מתגלה בך רק בשעות פאלה של מבחן.
האם אני, האם אני הייתי מוכן?
אני רואה אותם, את אלה המכנים "חסידי האומות",
אני רואה אותם בארץ הקברים, חיים את שני העולמות.
את העולם של האדישים, של משתפי הפעלה, של הרוצחים והשורפים,
חיים בו בזמן את העולם החשוף של חסרי האונים והנרדפים.
אני רואה אותם חיים את שני העולמות האלה, תחת עלם של הכובשים,
ושם, ואז, בין הגבורה והפחד, הם בוחרים להיות דוקא בעד החלשים.
בוחרים לחיות באימה המרחפת של כל המיתות והענשים.
פאשר הם מסכנים לא רק את עצמם, כי אם גם את חיי הילדים והנשים,
בוחרים להיות אצלם אלהים שבתוך לב האנשים,
להיות התקנה האחרונה המלטפת את המיאשים.
בתוך המלחמה הנוראה הם הם שעמדו יום-יום בקרב,
והם הצדיקים שבסדום, שבזכותם העולם לא חרב,
הם בתולדותיו של עמי הרצות, הירוי והמת
היו עמודי הקסד והרחמים, שעליהם העולם עומד.
ובפניהם ובפני גבורתם, שהיא עדין לנו חידה
אנחנו, היהודים, מרפינים את ראשינו בתודה.

שאלה ללכת איתה הביתה

"במקום שאין אנשים,

השתדל להיות איש"

מסכת אבות, פרק ב, משנה ו.

מה ההשתדלות שלי?

שאלות עומק

זו ההזדמנות להתעמק קצת יותר בשיח. בחרו 3 שאלות שתרצו להתעמק בהם

- האם הנטייה של אדם היא לעזור או להפנות את הגב? למה?
- האם ככל שהמצב חמור יותר מעשי החסד גדולים יותר?
- האם לנו, כעם שחוזה את השואה, יש חובה לגלות יותר אלטרואיזם?
- כיצד ניתן לחנך לערכים המובילים את חסידי העולם?
- מה הדילמה הגדולה ביותר מבחינתך?
- מה אנחנו יכולים ללמוד מאותם חסידי אומות עולם?